

ระบบการสัญจรทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาและคูคลองต่างๆที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นรูปแบบการเดินทางอย่างหนึ่งที่สามารถพัฒนาให้เป็นรูปแบบการเดินทางที่มีประสิทธิภาพสามารถรองรับการใช้บริการของผู้เดินทางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระบบเรือโดยสารเลียบบึงแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่ศึกษา โดยอาศัยข้อมูลเอกสารต่างๆประกอบการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้ใช้บริการระบบเรือโดยสารเลียบบึงแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่ศึกษาทั้งหมดจำนวน 300 ตัวอย่าง โดยมีประเด็นศึกษาเกี่ยวกับสภาพทางกายภาพ ระบบโครงข่ายการให้บริการ พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้บริการ ตลอดจนทัศนคติความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อระบบ เพื่อสรุปถึงความต้องการในการเดินทางทางน้ำและเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบให้เป็นทางเลือกในการเดินทางที่มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

จากการศึกษาจะพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนมากเป็นกลุ่มคนทำงานซึ่งลักษณะการเดินทางจะเป็นการเดินทางประจำ ระหว่างบ้านกับที่ทำงาน โดยการเดินทางด้วยเรือโดยสารเลียบบึงแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นวิธีการที่มีความสะดวก รวดเร็ว แต่ก็ยังมีผู้ให้บริการอยู่ในวงจำกัดโดยผู้ให้บริการส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีที่พัก (จุดเริ่มต้น) หรือสถานที่ทำงาน (ปลายทาง) อยู่ใกล้ท่าเรือตามแนวแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งบ่งบอกได้ว่าปัญหาความไม่สะดวกในการเข้าถึงทำนั้น เป็นอุปสรรคสำคัญในการใช้บริการ นอกจากนี้ระบบก็ยังมีคุณภาพอีกหลายด้าน ซึ่งส่งผลให้เกิดทัศนคติเชิงลบต่อการให้บริการและทำให้มีผู้ให้บริการไม่มากเมื่อเทียบกับการเดินทางรูปแบบอื่น ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการมีเส้นทางหรือรอบเรือที่ให้บริการไม่เหมาะสมเพียงพอ ปัญหาความไม่สะดวกสบายเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ปัญหาความปลอดภัย ปัญหาด้านราคาค่าโดยสาร เป็นต้น ปัญหาต่างๆเหล่านี้ สามารถปรับปรุงแก้ไขพร้อมทั้งพัฒนาระบบให้มีศักยภาพสูงขึ้นและเชื่อมโยงเข้ากับระบบขนส่งรูปแบบอื่น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนหันมานิยมใช้บริการในวงกว้าง ซึ่งจะเป็นการพลิกฟื้นบทบาทการสัญจรทางน้ำในกรุงเทพมหานครให้มีความสำคัญช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรทางบกและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

The water transportation via Chao Praya River and its linkage canals is an alternative service, which can be developed efficiently to support an increasing demand of the commuters in Bangkok and circumference. In this study, the researcher studied the public boat system in Chao Praya River by gathering data from documentary researches, field survey and random interview 300 passengers. Considering not only in the existing physical condition of the system such as route network, service and facilities but also the behavior of boat commuters and their attitude toward the public boat system. Therefore, the findings can identify the need of boat commuters in the study area and propose the strategy to improve the public boat system in Chao Praya River and make it an efficient mode of transportation.

According to this study, majority of the public boat commuters are working people who usually make a routine trip between their home and office. They choose to commute to work by boat because of its fast and convenience features. The study also showed that the service is only available to limited groups of commuters who live or work near by service piers along Chao Praya River, which implies that poor accessibility to piers is the important hindrance for commuters to use the service. Moreover, there are issues with efficiency that can create negative attitude toward the boat service and therefore the boat service has fewer commuters than other transportation modes. Issues are range from impropriety to insufficiency of service, inadequate routes and trips, inconvenient facilities, lack of proper safety procedure, and overcharged fares. These problems can be improved by implementing a more efficient public water transit system which can be connected to other transportation networks. Therefore, it will attract more users and promote the use of water public transit. Finally, it will be the useful system for alleviating the road traffic congestion and saving energy in transportation.